

Piše Dubravka Lekić

ISKUSTVA IZ PRIVATNE PRAKSE

Vlasnik sam Ustanove za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u Varaždinu. Sve je počelo u jesen 1990. godine, kada smo od Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske obaviješteni da unutar socijalne ustanove neće moći poslovati i zdravstvena djelatnost. Naime, organiziranu djelatnost zdravstvene njege, rehabilitacije i pomoći u kući obavlja od 1984. godine posebna radna jedinica osnovana u sklopu Doma umirovljenika Varaždin. Godine 1994. svih osamnaest medicinskih sestara i fizioterapeuta, koliko je tada bilo uposleno, trebale smo odlučiti da li osnovati privatnu djelatnost, pripojiti se Domu zdravlja Varaždin ili ići na Zavod za zapošljavanje. Zajednička odluka je bila da pokušamo samostalno i privatno. Tako smo u veljači 1991. godine dobili suglasnost za otvaranje privatne "Djelatnosti za njegu i liječenje bolesnika u kući" od Ministarstva zdravstva. Imali smo mogućnost upošljavanja do 100 djelatnika. Tek u mjesecu kolovozu iste godine uspjeli smo sklopiti ugovor sa Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje, naplatiti izvršene usluge i isplatiti prve osobne dohotke. Do 1994. godine moja djelatnost poslovala je kao "Zdravstvena njega i rehabilitacija u kući". Od 4. siječnja 1994. godine poslujemo kao Privatna ustanova za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući. Ustanova ima sjedište u mojem rodnom gradu Varaždinu. Godine 1991. osnovali smo područnu službu u Medimurju, 1992. godine u Vinkovcima, Županji i u Jastrebarskom te 1994. godine u Novoj Gradišci. Područne službe otvarali smo stoga što su potrebe bile velike a nije bilo odlučnih kolegica da slijede naš primjer. Naša Ustanova ima uposleno stotinjak djelatnika što medicinskih sestara sa srednjom i višom stručnom spremom, fizioterapeuta, te pomoćnih djelatnika.

Zbog velikih potreba za zdravstvenom njegom i rehabilitacijom u kući na području Vukovarsko-srijemske županije, odlučili smo da naše područne službe u Vinkovcima, Županji i Novoj Gradišci otvore samostalnu zdravstvenu ustanovu. Na taj način stručan nadzor bio bi cjelovit a način poslovanja olakšan. Danas su naši voditelji na tom području već dovoljno iskusni i odlučni za samostalan rad.

Usluge zdravstvene njege i reha-

Medicinska sestra Jelena Kovačić uz bolesnicu

Fizioterapeut Vera Šmaguc i mala bolesnica

bilacije u kući obavljamo na prijedlog izabranih liječnika a po odobrenju kontrolora HZZO. Poznato nam je da danas u Hrvatskoj posluje veći broj Ustanova za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući, kao i to da velik broj kolegica medicinskih sestara ima otvorenu samostalnu djelatnost. Osobito nakon što je u ožujku 1994. godine Ministarstvo zdravstva donijelo odluku da zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući ne mogu obavljati djelatnici domova zdravlja.

Po našem iskustvu, medicinska sestra koja djelatnost zdravstvene njege obavlja osobnim radom u privatnoj praksi ima slijedeće prednosti:

- odobrenje Ministarstva zdravstva izdaje se temeljem čl. 122. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- nisu potrebni brojni akti niti registracija kod Trgovačkog suda,
- medicinska sestra radi samostalno, sama ugovara sa HZZO, sama odgovara za

svoj rad HZZO i izabranom liječniku svoga bolesnika

Nedostaci u tom načinu obavljanja zdravstvene njege su slijedeći:

- nemogućnost pokrivanja većeg terena,
- nema zamjene u slučaju bolesti i godišnjeg odmora,
- nema stručne povezanosti sa fizikalnom terapijom i rehabilitacijom u kući koja je neophodna kod najvećeg broja naših bolesnika.

Ustanova za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući upošljava veći broj zdravstvenih djelatnika. Posebno je važno istaći da medicinske sestre sa fizioterapeutima objedinjuju zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući. Pokriven je teren cijele županije a otvaranjem područnih službi Ustanova za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući pokriva teren i u drugim županijama. Veća je mogućnost samostalnosti u struci medicinskih sestara i fizioterapeuta, uposlenih u Ustanovi za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju.

Ipak, otvoriti Ustanovu za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju nije tako jednostavno niti jeftino. Obavezno je upošljavanje ravnatelja sa visokom stručnom spremom što u Hrvatskoj u našoj struci ne postoji. Ravnatelj Ustanove, Upravno vijeće, računovodstvena služba posebno poskupljuju sveukupno poslovanje. Obavezno je poslovanje preko ZAP-a a vrlo je komplicirano vođenje poslovanja, posebno računovodstvenog. Posebna kontrola najcjelovitiji i najstroži kontrolor našeg rada je sam bolesnik. Izabrani liječnik nadzire rad medicinske sestre a to nam je i prvi suradnik. Kontrolori HZZ-a, sam HZZO u kontroli našeg rada traži brojne podatke, dnevna i mjesečna izvješća.

Ipak je zdravstvena njega u privatnoj praksi još uvijek nešto novo. Još uvijek ima brojnih i stalno novih problema.

Stoga želimo osnovati SEKCIJU MEDICINSKIH SESTARA uposlenih u zdravstvenoj njezi i rehabilitaciji. Tako bismo, kao članice HUMS-a, mogle riješiti brojne probleme i dileme i možda doprinjeti konačnom donošenju normi oko ustroja Ustanove za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući.

Dubravka Lekić